

Lange: I det foreliggende Forslag findes der adskillige Bestemmelser, der — saaledes som for øvrigt den ærede sidste Taler har været noget inde paa —, hvis de gennemføres, vil virke som en Begünstigelse af de store Banker paa de mindre og de smaa Bankers Bekostning, Bestemmelser, som vil forhindre de smaa Banker i at gøre naturlige og risikofrie eller i hvert Fald ret risikofrie Forretninger, som de nu kan gøre, blot fordi disse Forretninger er af større Omfang. Jeg sigter særlig til Bestemmelsen i §. 12 om, at ingen Bank til en enkelt Kunde maa yde Kredit eller paatage sig Garantiforpligtelser, der overstiger 35 pCt. af Bankens egen Kapital. Nu erkender jeg fuldt ud, at for store Engagementer med enkelte er en af de største Farer ikke alene for en Bank, men for enhver kreditgivende. Vi har jo haft overordentlig mange Tilfælde, hvor det netop har vist sig, at det er det, der har givet Anledning til de Sammenbrud, der har fundet Sted, og det er selvfølgelig i høj Grad uheldigt, naar Kreditor bliver afhængig af Debitor, naar en Bank skal holde Liv i sin Kunde for selv at kunne faa Lov til at leve. Hvis man derfor vilde være i Stand til at finde forstandige og rimelige Bestemmelser, der kunde afværge denne Fare, vilde jeg med stor Glæde medvirke til saadanne Bestemmelser Gennemførelse. Jeg mener imidlertid ikke, at den Bestemmelse, man har indført her i det foreliggende Forslag, kan betragtes som heldig, idet den paa den ene Side ikke yder nogen som helst Garanti for, at Skader som dem, vi i den sidste Tid har gjort Bekendtskab med, ikke vil kunne gentage sig, og paa den anden Side tager sikre Forretninger bort fra de mindre Banker og tvinger dem over til de større Banker. Man løser ikke dette i Virkeligheden meget alvorlige Spørgsmaal ved at tage et ganske tilfældigt Procenttal, tilfældigt, thi jeg i hvert Fald kan ikke se, at der findes nogen anden Grund til, at man har valgt dette Procenttal, 35, end den, at det findes i det forelagte norske Forslag; men man ved jo overhovedet ikke noget om, hvorvidt denne Bestemmelse vil blive gennemført i Norge. Det nævnte Tal er efter min Mening i de allerfleste Tilfælde for stort, og hvis man vil overføre det paa nogle af de værste Skader, der er sket i de sidste Aar, vil man se, at hvis man fra Landmandsbankens Side overfor de transatlantiske Selskaber blot havde iagttaget, hvad Lovforslaget her anviser, at Datterselskabernes Aktiekapi-

tal kun for lidt under Halvdelens Vedkommende maa være anbragt hos Hovedselskabet — og det vilde man meget let kunne have iagttaget, idet de fleste af de Selskaber, der var samlet under det transatlantiske Kompagni, jo havde deres Aktier noteret paa Børsen, det var kun en Del af Aktiekapitalen, der ejedes af det transatlantiske Kompagni —, vilde Landmandsbanken selv med denne Bestemmelse have været udsat for ikke alene lige saa store Risici og lige saa store Tab som dem, den nu led, men den kunde udmærket godt have lidt Tab, der var flere Gange saa store. Saa vidt jeg har kunnet se, er intet af de i høj Grad tabbringende Børsengagementer, som Landmandsbanken havde, enkeltvis af et saadant Omfang, at de vilde have været udelukket ved denne Bestemmelse. Ser man paa et andet af de alvorligste Tilfælde, Forholdene i Kalundborg, gør det samme sig gældende. Det var jo ikke en enkelt Virksomhed, men en Række Virksomheder, der lededes af en enkelt Mand, som Banken der led Tab paa, og saadanne Debitorer vil nok have forstaaet at indrette sig paa den Maade, at de faar fordelt den Risiko, som forudsættes i Lovforslaget, saaledes, at man ikke overtræder Bestemmelserne, men at Banken alligevel lider det samme Tab.

Det eneafgørende ved Udlaan kan aldrig være Laanenes Størrelse, det maa være Sikkerhederne, om disse er tilstrækkelig gode, om de er af den Beskaffenhed, at den Bank, der har udlaant, hurtigt kan faa sine Penge tilbage, hvis den maatte ønske det. Lovforslaget tænker kun paa en enkelt Art Sikkerheder, som kommer udenfor denne Bestemmelse, og det er mærkeligt nok ikke en særlig bankmæssig Sikkerhed, idet det er Sikkerhed imod 1ste Prioritet indenfor Halvdelen af Ejendomsskyldværdien. Jeg ved nu ikke, hvorfor man absolut siger 1ste Prioritet — naar man mener, at der indenfor Halvdelen af Ejendomsskyldværdien er en særlig Sikkerhed, maatte der ogsaa kunne tænkes paa 2den Prioriteter efter smaa 1ste Prioriteter. Men jeg vil gøre opmærksom paa, at de Sikkerheder er ikke i alle Tilfælde saa utvivlsomme, at der ikke kan tænkes andre Sikkerheder, der er bedre eller lige saa gode. Man kan meget vel tænke sig, at der kan lides Tab, selv om der er saadanne Sikkerheder. Jeg skal nævne et Par Eksempler. Man kan meget godt tænke sig, at der paa store, meget herskabelige, dyrt indrettede Villaer paa daarligt beliggende Steder kan lides Tab, selv om der er en